

УДК 656.12.83

ПРО ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Ярошенко П.М., к.т.н., доцент
(Сумський національний аграрний університет)

Невід'ємною частиною технологічних процесів вирощування сільськогосподарських культур служать транспортні роботи. На них приходиться 25...40 % від усіх витрат, пов'язаних з виробництвом продукції рослинництва. Для окремих видів робіт цей показник досягає 50...70 %.

Найбільшу частку в об'ємі перевезень в сільському господарстві складають навалочні і насипні вантажі (близько 65-67 %), штучні і затарені – 28-29 %, наливні – 4-7 %. Близько 2/3 сумарного об'єму перевезень складають внутрішньо-господарські перевезення, із яких найбільша частка приходиться на технологічні. По вантажообороту близько $\frac{3}{4}$ займають зовнішньогосподарські перевезення. В об'ємі перевезень швидкопсувних і наливних вантажів основний об'єм приходиться на зовнішньогосподарські перевезення.

Найбільший об'єм внутрішньогосподарських перевезень реалізується в інтервалі відстаней до 15 км, а зовнішньогосподарських від 15 до 60 км.

Щоб зменшити трати часу на перевезення навалочних і сипких вантажів (матеріалів) використовують автомобілі-самоскиди, яких в автопарку господарства повинно бути 50-60 % загальної кількості автомобілів. В той же час вантажний автомобільний парк повинен складати близько 85 % від загальної чисельності автомобільного рухомого складу підприємства.

Наближений питомий об'єм перевезень на 1 га посівної площі по деяких основних сільськогосподарських культурах складає: для зерна – 22-27 т; цукрових буряків – 40-65 т; картоплі – 35-60 т. В середньому по державі питома вага об'єму перевезень дорівнює 30-40 т.

Автомобільні ваги аграрних підприємств дають можливість оперативно зважувати автопоїзди, причому на 30-60-тонних вагах зважують одночасно автомобіль і один причіп. Оперативний час зважування становить 30-40 с.

Автомобіль повинен заїжджати на платформу ваг зі швидкістю до 5 км/год., колеса слід розміщувати не ближче 30 см від краю платформи по її довжині, у кабіні не повинно бути сторонніх осіб.

Ефективність використання транспортних засобів при транспортуванні цукрових буряків значною мірою залежить від дотримання технології формування кагатів коренеплодів. Так, ретельна підготовка перевалочних майданчиків, формування кагатів масою до 100 т дозволили завантажувати великовантажні автомобілі з продуктивністю 1,5-2,0 т коренеплодів за 1 хв.

Виходячи із аналізу темпів росту, насиченість сільського господарства вантажними автомобілями в штуках на 1000 га площі угідь повинна становити 5,2-5,4 одиниці.